

Verslag

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Rijkswaterstaat

Deelnemers

Miek Geerts (provincie)
Berit Sens (provincie)
Raymond Derksen (waterschap ZE)
Erik Fiktorie (Zeeweringen)
Roy van de Voort (Zeeweringen)

Afschrift aan

Deelnemers
Ad Beaufort (waterschap ZE)
Leo Wisse (waterschap ZE)
Jack van der Horst (Zeeweringen)
Joris Perquin (Zeeweringen)
Simon Vereeke (Zeeweringen)
Gert Jan Wijkhuizen (Zeeweringen)
Margret Bakker (RWS)
Leden PBO

Verslag van
Cultuurhistorie Zeeweringen

Datum verslag
10 december 2008
Datum bespreking
10 december 2008

Locatie
Provincie Zeeland (Abdij Middelburg)

Nummer
PZDB-V-08307
Opgemaakt door
Roy van de Voort
Doorkiesnummer
13 69 / (06) 218 41 099
Bijlage(n)
1
Tijdstip
10.00 – 11.30 uur

Aanleiding en doel

Haventje van Flaauwers is een cultuurhistorisch knelpunt in relatie tot de dijkversterking in 2011. Door projectbureau Zeeweringen zijn een viertal varianten opgezet welke vandaag worden besproken. Daarnaast worden de overige cultuurhistorische knelpunten voor zover bekend besproken.

Haventje van Flaauwers

Het haventje is cultuurhistorisch waardevol (waardering: zeer hoog). Het haventje heeft als code CZO-042 en is tevens terug te vinden in de CHS (GEO-56), de aanwezige muraltmuur heeft als code CZO-021. Op het terrein zijn tevens diverse authentieke havenmaterialen terug te vinden.

Het haventje is in beheer en eigendom bij het waterschap Zeeuwse Eilanden. Momenteel loopt het grondonderzoek, op korte termijn worden sonderingen uitgevoerd. De havendammen vallen beide buiten de primaire waterkering en worden door project Zeeweringen niet versterkt of anderszins gewijzigd.

Voorafgaand aan het overleg zijn op 5 december jl. door Erik de varianten rondgezonden, inclusief een korte memo (de memo is bijgevoegd bij het verslag, voor een beschrijving van de variant wordt verwezen naar de memo).

Rijkswaterstaat Zeeland
Projectbureau Zeeweringen
P/a Postadres: Postbus 1000, 4330 ZW Middelburg
P/a Waterschap Zeeuwse Eilanden, Kanaalweg 1,
Middelburg

Het project Zeeweringen wordt uitgevoerd i.s.m. de Zeeuwse waterschappen.

Telefoon (0118) 62 13 70
Fax (0118) 62 19 93
E-mail roy.vande.voort@rws.nl
Internet www.zeeweringen.nl

012952 2008 PZDB-V-08307

Verslag overleg cultuurhistorische knelpunten en ha

PZDB-V-08307

Variant 1 Verborgene glooiing achterlangs

Grote nadeel is de hoeveelheid grondwerk. Het haventje blijft bij deze oplossing in authentieke staat gehandhaafd. Wel zal het waterschap in de toekomst iets moeten ondernemen aan de betonnen damwand welke momenteel reeds in zeer slechte staat verkeerd. Dit om ongevallen te voorkomen.

Variant 2 Glooiing in haven

Naast het aanbrengen van een glooiing van gepenetreerde breuksteen vóór de betonnen damwand zal het havenplateau worden geasfalteerd om erosie van dit plateau gedurende de "superstorm" te voorkomen. Het asfalt kan worden voorzien van een zogenaamde streetprint om het huidige karakter zo veel als mogelijk te behouden. Meerpalen en steigertje kunnen desgewenst worden verplaatst tot vóór de glooiing.

Variant 3 Damwand achterlangs

Grote nadeel is dat deze oplossing financieel gezien erg kostbaar is. Het haventje blijft bij deze oplossing in authentieke staat gehandhaafd. Wel zal het waterschap in de toekomst iets moeten ondernemen aan de betonnen damwand welke momenteel reeds in zeer slechte staat verkeerd. Dit om ongevallen te voorkomen.

Variant 4 Damwand voorlangs

Het haventje blijft er nu uitzien als een haventje. De meerpalen blijven gehandhaafd. Op het plateau wordt asfalt aangebracht om erosie van dit plateau gedurende de "superstorm" te voorkomen. Het asfalt kan worden voorzien van een zogenaamde streetprint om het huidige karakter zo veel als mogelijk te behouden.

Er is een grote voorkeur voor variant 4. Een alternatief kan zijn variant 2 aan de korte zijde van het haventje en variant 4 aan de lange zijde. Erik werkt een en ander nader uit, daarna bekeken of er grote verschillen zijn (voornamelijk financieel) tussen beide varianten en zal een uiteindelijke keuze worden gemaakt [**actie Erik**].

Aandachtspunten zijn:

- De muur rond de voormalige botenopslag, is dit een Muraltmuur? Miek en Berit bekijken dit en koppelen dit terug [**actie Miek/Berit**].
- Welke streetprint is bij dit haventje een meest gewenste? Miek en Berit bekijken dit en koppelen dit terug [**actie Miek/Berit**].
- Bij gemeente Schouwen-Duiveland en intern het waterschap nagaan of er een toekomstige gebruikfunctie moet zijn voor het haventje (qua afmeren) [**actie Roy/Raymond**].

PZDB 08306
bestaat niet!

Cultuurhistorische knelpunten

De tot op heden bekende knelpunten:

2010

- CZO-155, voormalig haventje bij Wemeldinge (bedrijfsruïne). Met de gemeente Kapelle samen is besloten tot sloop, om waterkeringstechnische redenen is het niet wenselijk de ruïne te behouden.
- CZO-160, Muraltglooiing nabij voormalig Haventje Kattendijke verdwijnt bij het vervangen van de glooiing (om veiligheidstechnische redenen is de Muraltglooiing niet te handhaven).
- CZO-029, Inlaag De Val, de aanwezige Muraltmuur wordt – in verband met de slechte staat waarin ze verkeert – gesloopt.

2011

- CZO-042, Haventje van Flaauwers, vandaag besproken.

2012

- CZO-136, bekaaid schor, nog onzeker wat hier gebeurt, wellicht input bij een Rijke Dijke-project.

2014

- CZO-020, Haven Viane.

De provincie geeft aan behoefte te hebben aan een globaal overzicht van (waarschijnlijke) grote knelpunten tot en met 2015 [**actie Roy**]. Dit overzicht zal dan worden besproken in het ruimtelijk planoverleg.

Door projectbureau en waterschap worden op het gebied van cultuurhistorie reeds acties ondernomen. In augustus 2007 heeft reeds onderzoek plaatsgevonden met radarmetingen naar holle ruimten onder Muraltmuren. De muren bij Schelphoek en Viane kunnen gehandhaafd blijven.

In 2009 wordt bij het watersnoodmuseum te Ouwkerk buitendijks op de boventafel een museumglooiing met oude bekledingstypen gerealiseerd. De vraag is nog of Muraltglooiing daar ook kan worden ondergebracht [**actie Raymond**].

In 2009 wordt waarschijnlijk nabij Colijnsplaat een monument voor Verdrongen Dorpen opgericht. Daarbij zal een deel glooiing worden geasfalteerd waarover dan Systeem Leendertse wordt teruggebracht.

Het projectbureau wilt graag weten hoe het dient om te gaan met te slopen cultuurhistorische objecten. Dienen deze voorafgaand aan de sloop door een instantie te worden vastgelegd. De provincie geeft aan dat hier meerdere opties voor zijn en zal dit terugkoppelen [**actie Miek/Berit**].

- einde document -

MEMO

Project : Project Zeeweringena
Onderwerp : Varianten Flaauwershaven
Referentie :
Datum : 5 december 2008
Auteur : EHG Fiktorie

Aan:

- Miek Geerst
- Berit Sens
- Margret Bakker
- Raymond Derksen
- Roy van de Voort

LS,

Aankomende woensdag 10 december hebben we overleg over hoe het knelpunt van Flaauwershaven op te lossen in het kader van het project Zeeweringen. Deze memo geeft een toelichting op de afbeeldingen waarin visueel enkele oplossingsmogelijkheden zijn geschetst.

Verborgene glooiing achterlangs

In deze variant wordt gebruik gemaakt van een veel bij project Zeeweringen gebruikte oplossing: een verborgene glooiing. Dit betekent dat achter en onder het haventerrein een glooiing wordt aangebracht in een vorm die het dijkprofiel volgt. Veelal wordt deze verborgene glooiing uitgevoerd in breuksteen en ingegoten met asfalt.

Voordeel van deze oplossing is dat de uitvoeringmethode bekend is binnen het projectbureau Zeeweringen.

Nadeel is dat zeer veel grondwerk nodig is om de teen van de verborgene glooiing op voldoende diepte te krijgen. Afhankelijk van de benodigde lengte van het talud kan het zijn dat een deel van de bestaande betonnen damwand zal moeten worden verwijderd. Daarbij levert deze oplossing zeer grote overlast vanwege de hoeveelheid grondwerk.

Glooiing in haven

Ter versterking van de bestaande betonnen damwanden wordt voor de kade een glooiing aangebracht. Deze glooiing wordt afgewerkt met breuksteen en zo nodig versterkt door deze in te gieten. Het gehele haventerrein ligt onder het ontwerppeil en zal moeten worden gefixeerd door bijvoorbeeld het plateau tot boven ontwerppeil te asfalteren. Het asfalteren kan bijvoorbeeld in streetprint worden uitgevoerd.

Voordeel van deze oplossing is dat geen grondwerk nodig is en alleen breuksteen aangevoerd hoeft te worden voor de glooiing in de haven. Onder maatgevende omstandigheden zal het haventje in stand blijven. De overlast van deze oplossing is minimaal.

Nadeel hier is dat de functie van haven komt te vervallen, al is hiervoor wel een oplossing te bedenken met meerpalen en enkele loopbruggetjes in het kader van recreatievaart.

Damwand achterlangs

Om de hoeveelheid grondwerk te beperken kan een damwand achterlangs worden aangebracht. Dit betekent dat het havenplateau kan dienen als soort van voorland maar niet meewerkt in de sterkte en stabiliteit van de waterkering. De kerende hoogte van de wand zal groot moeten zijn door erosie van het havenplateau onder maatgevende omstandigheden.

Voordeel van deze oplossing is dat het grondwerk minimaal is en de overlast beperkt. De vorm en functie van het haventje blijven behouden.

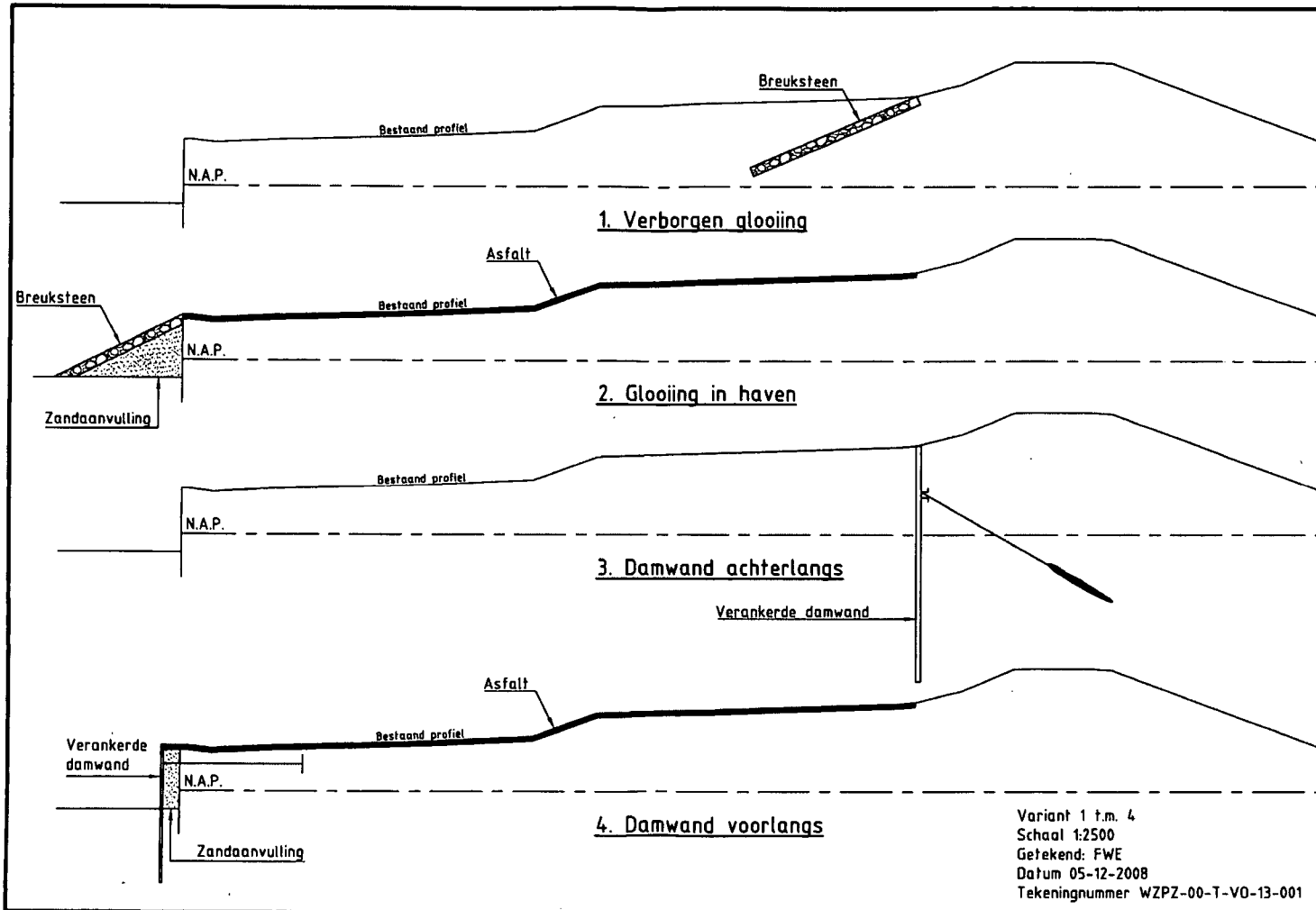
Nadeel zijn de te verwachten zeer hoge kosten door de zware en lange verticale wand die nodig is om de sterkte en stabiliteit te kunnen garanderen.

Damwand voorlangs

In deze oplossing wordt voor, of in plaats van, de bestaande betonnen damwanden een nieuwe wand geplaatst. De vermoedelijke verankering wordt onder het havenplateau aangebracht. Het achterliggende havenplateau dient volledig te worden gefixeerd om schade en dus instabiliteit van de achterliggende waterkering te voorkomen.

Voordeel van deze oplossing is dat de vorm en functie van het haventje behouden blijven. De overlast van deze oplossing zal minimaal zijn doordat de verticale wand, naar verwachting, relatief kort zal kunnen zijn.

Nadeel is dat gewerkt zal worden met stalen damwanden waarvan de kosten hoog zullen zijn. Het aanbrengen van de verankeringen zal enig grondwerk nodig maken.

Variant 1 t.m. 4
 Schaal 1:2500
 Getekend: FWE
 Datum 05-12-2008
 Tekeningnummer WZPZ-00-T-VO-13-001